

KLAGEBREV

TIL: Nesbyen kommune

Att: Plan- og bygningsavdelingen

Dato: 23.02.2026

Klage på dispensasjonsvedtak – Vaskehall på tomt 85/11, saksnummer [2025/1674](#)

Jeg viser til kommunens vedtak datert 27.01.26 om å gi dispensasjon til etablering av vaskehall ca. 15 meter fra mine foreldres bolig (kårbolig på gårdsbruket 86/36). Med hjemmel i forvaltningsloven § 28 fremmer jeg med dette en formell klage på vedtaket.

Jeg vil presisere min involvering i saken da jeg ikke direkte har vært en del av saksprosessen. Jeg (omtalt som Klager) er fremtidig arvtaker av gårdsbruk 86/36 og sønn til Geir Haga (omtalt som nabo). Prosessen med overtakelsen av gårdsbruket har vært planlagt og delvis satt i gang siste 2 år. Jeg har til intensjon å videreføre driften på gården, og bo der sammen med samboer, barn og bonusbarn, 1,4,13 og 15 år. Vedtaket kommunen nå har dispensasjon til vil påvirke min familie, foreldre og øvrig slekt som har tilknytning til gården.

Jeg vil understreke at etablering av en bilforretning i området er akseptabelt. En vaskehall, med tilhørende støy, økt trafikkbelastning og aktivitet i helger, er derimot uforenlig med forsvarlige boforhold. Et slikt tiltak, plassert som umiddelbar nabo til kårbolig, vil medføre betydelige direkte og indirekte ulemper, i et omfang som normalt kun tillates for kritisk infrastruktur eller andre samfunnsnødvendige funksjoner, og ikke for ordinær servicenæring i en liten bygd.

Jeg har fulgt saken nøye og lagt til grunn at den dokumentasjonen og argumentasjonen som ble sendt inn som nabomerknad fra min far, var tilstrekkelig for at kommunen skulle foreta en faglig forsvarlig og objektiv vurdering av dispensasjonssøknaden for vaskehallen på tomt 85/11. Jeg har hatt en klar forventning om at den demokratiske prosessen skulle fungere etter lovens krav. Når dette åpenbart ikke har skjedd, er jeg nødt til å kreve min rett og påpeke de alvorlige svakhetene i saksbehandlingen.

Jeg vil understreke at selv om dispensasjonssøknaden omfatter verkstedlokaler, retter klagen seg i all vesentlighet mot vaskehallen og bilvaskeautomaten.

Klagen fremmes uavhengig av dette på følgende grunnlag.

- Verkstedlokalene og vaskehallen er planlagt i samme bygg.
- Vedtaket skiller ikke tydelig mellom de to formålene.
- Vaskehallen fremheves som en fordel i vedtaket.
- Dersom vaskehallvirksomheten ligger innenfor rammene av gjeldende reguleringsplan for tomt 85/11 og ikke utløser søknadspliktig bruksendring eller ytterligere dispensasjoner, noe klager ikke kan konkludere basert på tilgjengelige sakspapirer, finner klager det mest naturlig å rette klagen særskilt mot vaskehallen i det aktuelle vedtaket. Klager frykter ellers at de forholdene som belyses i denne klagen blir stående uimotsagt.
- Klager ønsker å få avklart forholdene på et tidlig tidspunkt, da usikkerheten knyttet til hvorvidt det faktisk vil bli etablert vaskehall på tomt 85/11 oppleves som svært belastende for både klager og eier av eiendom 86/36, og vanskeliggjør planleggingen av den forestående overdragelsen av gårdsbruket.

Det tas forbehold om eventuelle misforståelser fra klagers side som følge av sakens kompleksitet.

1. Mangelfull og feilaktig begrunnelse for dispensasjon

Kommunen begrunner dispensasjonen blant annet med økt sysselsetting og næringsutvikling samt et forbedret servicetilbud til bilister. Etter min vurdering bygger dette på feil forutsetninger.

1.1 Påstanden om økt sysselsetting og næringsutvikling

Vaskehaller genererer ikke sysselsetting og næringsutvikling – de er ubemannede og driftes eksternt.

Kommunens vurderte fordeler og grunnlag for dispensasjonen.

Moderne vaskehaller drives normalt ubemannet, med helautomatiske systemer som krever minimal tilstedeværelse av ansatte. Vedlikehold og eventuelle reparasjoner utføres av eksternt innleid personell med spesialisert kompetanse. Dette kommer frem av nettsider til både produsent (Tammermatic) og norsk leverandør (Holta & Håland Bilvaskeutstyr). Dette er også et standardkrav for så å si alle teknisk sammenlignbare produktgrupper for å utfylle garantibetingelser. Driftsprosedyrer estimeres til 2-3 timer ukentlig for forsvarlig drift, estimatet er basert på krav til produsent og myndigheter, det vil si bransjenorm, Internkontrollforskriften og Forurensingsforskriften. Tiltaket vil derfor ikke etablere nye arbeidsplasser, men kun innebære periodiske servicebesøk fra eksterne firmaer. Kommunens begrunnelse om «økt sysselsetting» mangler etter klagers vurdering faglig forankring, og fremstår derfor ikke som et relevant hensyn i dispensasjonsvurderingen etter PBL § 19-2.

Etter klagers vurdering skaper en vaskehall for personbiler på tomt 85/11 ikke nevneverdig lokal verdiskaping, tilfører ikke ny kompetanse og gir i liten grad ringvirkninger for det lokale næringslivet. Dette har sammenheng med at tiltaket ikke er synlig fra Rv7, Rukkedalsvegen eller Nesbyens sentrum, og heller ikke er lokalisert i umiddelbar nærhet til komplementære virksomheter som bemannet bensinstasjon, dagligvarebutikk eller serveringssteder. Plasseringen tilsier derfor at sannsynligheten for impulsbruk og sekundærhandel er lav. Det er heller ikke dokumentert et lokalt kundegrunnlag i offentlig eller privat sektor med et omfang av kjøretøy som tilsier et særskilt behov for et slikt anlegg på Nesbyen. Slike aktører har normalt egne vaskeanlegg og er stort sett lokalisert andre steder i regionen.

Tiltaket fremstår dermed i hovedsak rettet mot privatpersoner og mindre virksomheter med eksisterende tilknytning til Nesbyen, og kan etter klagers vurdering ikke forventes å bidra til merhandel eller betydelig næringsutvikling utover dagens nivå. Disse vurderingene er klagers egne, basert på tilgjengelig informasjon og alminnelige forretningsmessige betraktninger. Det foreligger heller ikke noe i sakspapirene som tilsier det motsatte.

Et slikt tiltak kan derfor ikke anses som næringsutvikling som beskrevet i vedtaket, og argumentet fremstår derfor ikke som et relevant hensyn i dispensasjonsvurderingen etter PBL § 19-2.

1.2 Servicetilbud for bileiere

Kommunen viser til at en ny vaskehall vil styrke servicetilbudet for bileiere. Dette fremstår som en inkonsekvent begrunnelse, ettersom kommunen samtidig planlegger en flomvoll som **ikke** inkluderer området der den eksisterende vaskehallen på Elveshell ligger. Dette innebærer at kommunen ikke har prioritert å sikre gjenåpning av dagens vaskehall gjennom flomsikringstiltak. Det er derfor vanskelig å forstå hvorfor økt servicetilbud brukes som argument for å gi dispensasjon til et helt nytt anlegg i et etablert boligområde, når kommunen selv velger en løsning som gjør den eksisterende vaskehallen på Nes permanent ute av drift.

2. Saksbehandlingsfeil og manglende vurderinger

2.1 Nabo-merknader er ikke seriøst vurdert

Det er sendt en velbegrunnet klagemerknad til nabovarselet, men denne er ikke drøftet seriøst i vedtaket. Dette er brudd på:

- Forvaltningsloven § 17 (utredningsplikt)
- PBL § 21-3 (plikt til å vurdere naboers merknader)

Jeg referer til kommentarer i klager på nabovarsel sendt av 86/36 som innfatter støy, trafikkbelastning og hugging av trær langs eiendomsgrense.

2.2 Støy

Mangelfull og feilaktig vurdering av støy

Kommunens vurdering av støy fremstår som både mangelfull og faglig svakt forankret. Kommunen hevder at *«det ikke forventes noen større økning av støy»* og viser til at vaskehallen isolert sett skal oppfylle kravene i forurensningsforskriften. Denne konklusjonen bygger imidlertid kun på produsentens egne målinger av maskinen i laboratorielignende forhold. Produsentens støymålinger er utarbeidet som et minimumskrav etter maskinforskriften for å oppfylle krav til CE-merking og samsvarserklæring. Slike målinger er ikke egnet som beslutningsgrunnlag i en byggesak, da de ikke beskriver reelle driftsforhold, utearealstøy, kumulativ støy eller støyens påvirkning på et bomiljø. Dette kommer frem ved at dokumentet ikke angir noen relevant lydmålingsstandard, som for eksempel NS 8175, som stiller krav til kompetanse på utførende personell, måleutstyr og metodikk for å sikre faglig forsvarlige og etterprøvbare lydmålinger. En profesjonelt utført støyfaglig vurdering skal utføres i samsvar med slik standard for å sikre presisjon og pålitelighet i beslutningsgrunnlaget.

Dokumentasjonen gitt av produsent på vaskehallen kan derfor ikke erstatte en faglig støyutredning etter T-1442, og kommunen kan da ikke utale i vedtaket at: *«oppføring av verkstedbygning med bilvaskeri og støynivå utenfor boligen på eiendom 86/36 vil ikke vil øke i noen større grad og møter krav i forurensningsforskriften med god margin.»*

Tiltakshaver opplyser at han ikke ønsker å utarbeide en støyfaglig analyse fordi dette er for kostbart, samtidig som han hevder at *«Vårt næringsbygg vil ha ventilasjonsanlegg, da dette er et krav på alle typer næringsbygg, men vi vil selvfølgelig her forholde oss til de krav som er til slike mtp støy»*. Dette er en internt motstridene påstand, ettersom etterlevelse av støykrav ikke kan dokumenteres uten en faglig utredning. Kommunen bygger likevel sitt vedtak på at støynivåene er *«innenfor med god margin»* uten å kreve noen form for støyfaglig kartlegging, til tross for at slik dokumentasjon er et grunnleggende krav ved behandling av støyende tiltak og normalt en forutsetning for å innvilge utslippstillatelse. Denne utslippstillatelsen er lovpålagt og ytterligere tydeliggjort som vilkår i vedtaket til kommunen.

Dette er særlig kritikkverdig når nabo uttrykkelig har etterspurt støyutredning, og det er etablert praksis at slike tiltak ikke kan vurderes forsvarlig uten dette.

Tiltakshaver uttaler «*Vi vil for ordnes skyld opplyse om at hvis planen var å bygge et næringsbygg med bare kontorer så ville man også da ha krav til ventilasjonsanlegg.*». Dette er imidlertid ikke relevant i denne sammenheng, ettersom vaskehaller etter TEK17 § 13-1 og Arbeidstilsynets krav til ventilasjon skal prosjekteres på grunnlag av faktisk forurensnings- og fuktbelastning. Dette medfører at avtrekk, trykksetting og ventilasjonskapasitet dimensjoneres betydelig høyere enn i kontorarealer. Følgelig genererer ventilasjonsanlegg i vaskehaller vesentlig høyere støynivåer – typisk 70–85 dB(A) i tekniske og prosessrelaterte soner – mens kontorbygg normalt ligger rundt 30–35 dB(A) ved lydklasse C etter NS 8175. Dette fremgår klart av offentlige veiledere og relevante standardhenvisninger, og illustrerer at støybildet fra en vaskehall ikke er sammenlignbart med ordinære næringsbygg. Det må derfor videre understrekes at slike ventilasjonsanlegg selvsagt også vil bidra til økte støynivåer utenfor bygget. Størrelse og utforming på avtekk/ventilasjonsanlegg er meget relevant i denne saken da dette er en vesentlig del av støybilde til en vaskehall. Eksos porter plasseres som regel høyt på bygget, dette kan gi fri sikt og direkte lydlinjer mellom kårbolig og støykilde. Dette svekker tiltakshavers argument om at differansen i kotehøyde vil dempe støyen, ettersom høyt plasserte avtrekk i praksis løfter støykilden over den terrengskjermingen høydeforskjellen ellers kunne gitt. Tiltakshaver har ikke fremlagt noen form for dokumentasjon på hvilket utendørs støynivå eller teknisk utforming av dette ventilasjonsanlegget, noe som ytterligere bekrefter at kommunens vurdering bygger på et ufullstendig beslutningsgrunnlag.

Kommunens vurdering bygger på at «*det kan forekomme noe støy, men man forventer ikke noe større økning av den gjennomsnittlige ekvivalente støynivå på nærliggende eiendommer*». Dette er en mangelfull og misvisende vurdering, da den ikke tar hensyn til at dagens situasjon på næringstomten, og tilstøtende næringstomt er fullstendig stille i helger og kvelder. Når det i dag ikke foregår noen aktivitet i disse tidsrommene, vil enhver ny, kontinuerlig virksomhet, særlig en vaskehall med helgebruk, representere en betydelig og klart merkbar økning i støy for naboene. Dette er et forhold kommunen ikke har utredet eller omtalt, og deres påstand om «ingen større økning» er derfor ikke basert på faktisk sammenlignbart utgangspunkt. Det foreligger ingen kartlegging som belyser den trafikkøkningen en vaskehall medfører. Når dette sees i sammenheng med kommunens foreslåtte åpningstider i vedtaket, de faktiske trafikkforholdene i Nesbyen (beskrevet i punkt 2.3) og dagens støy- og trafikkbilde på næringstomt 85/11 samt tilstøtende næringstomt, fremstår en klart merkbar økning som mer troverdig enn kommunens formulering i vedtaket. Å legge til grunn at en ikke *forventer* økning i gjennomsnittet av støybelastning, er etter klagers vurdering en uansvarlig antagelse gitt de godt dokumenterte helseplager støy kan gi.

Kommunen har da ikke vurdert hva som faktisk skaper støynivåene i en vaskehall i drift, nemlig kombinasjonen av høytrykkspumper, ventilasjon, industriporter, bilstøy, tomgangskjøring, kø-dannelse og generell aktivitet rundt anlegget. Belastningen øker ytterligere fordi den største trafikkmengden vil oppstå i helger og ferier, når hyttetrafikken er som mest intens, folk flest har anledning til å vaske bil og beboerne i området har størst behov for ro og fred.

En seriøs aktør ville, i tråd med alminnelig praksis og faglig forsvarlig prosjektgjennomføring, ha fremlagt støy- og trafikkvurderinger før innsending av søknad, gitt anleggets nærhet til boliger. Dersom kommunen hadde tatt sin vurderingsplikt på alvor og faktisk satt seg inn i sakens realiteter, ville de pålagt tiltakshaver å utarbeide en slik kartlegging før vedtak.

Klagers samlede vurdering om støy:

- Kommunens vurdering bygger på produsentdata, ikke en faglig støyutredning, og disse målingene er ikke egnet som beslutningsgrunnlag for byggesak.
- Det foreligger ingen støyfaglig analyse av reelle driftsforhold, ventilasjon, kumulativ støy eller utendørs lydnivå – til tross for at tiltaket ligger tett på bolig.
- Kommunen slår fast at støyen er «innenfor med god margin» uten faglig grunnlag og uten å kreve nødvendige utredninger.
- Det er alminnelig praksis, og i mange tilfeller en forutsetning for utslippstillatelse, at slike tiltak skal dokumentere støyforhold gjennom en profesjonell vurdering.
- Nabo har uttrykkelig bedt om støyutredning, noe som ytterligere utløser kommunens utredningsplikt etter forvaltningsloven § 17.
- Saken fremstår derfor ikke tilstrekkelig opplyst, og kommunens konklusjon om at støy ligger innenfor kravene mangler faglig og rettslig grunnlag.

Det foreligger derfor etter klagers vurdering en klar saksbehandlingsfeil.

Utredelse av faglig støyanalyse faller under følgende lovverk:

- Forvaltningsloven § 17 – utredningsplikt
- T 1442 (Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging)
- Folkehelseloven §§ 4 og 8 – ansvar for helse og miljø

2.3 Trafikksikkerhet for barn – ikke vurdert

Kommunen skal sikre at elever har en forsvarlig og trygg skolevei, og den skal ta hensyn til barns sikkerhet ved planlegging av tiltak som kan påvirke skoleveien.

Dette gjelder både:

- fysisk tilrettelegging
- vurdering av trafikkforhold
- forebygging av farlige situasjoner
- hensyn til barn som ferdes til skole og barnehage

Dette er etter klagers vurdering ikke hensyntatt da innkjøring til vaskehall er planlagt rett nord for eiendommens innkjøring.

Det må også påpekes at en del av trafikken som i dag går via stripa – især den tunge hyttetrafikken – sannsynligvis vil bli omdirigert langs Alfarvegen dersom tiltaket gjennomføres. Jeg legger dette til grunn da tiltakshaver skriver følgende i sin dispensasjonssøknad: *«og for Moan er det særlig viktig å få inn flere aktører som kan bidra til økt aktivitet, styrket eksponering og økt bruk av de nærliggende butikkene og verkstedene.»*. Dette tolkes som at vaskehallen skal føre inn trafikk som ellers ikke hadde

kjørt gjennom Alfarvegen. Stripa er spesielt tilrettelagt for å håndtere store trafikkmengder med ekstra belysning, lav fartsgrense, kort avstand mellom fartsdempere og flere fotovergangsfelt. Dette er tiltak som er etablert nettopp for å sikre trygg ferdsel ved høye trafikkvolum. Alfarvegen har ingen tilsvarende sikkerhetstiltak i særlig grad, og økt trafikk på denne strekningen vil derfor medføre en vesentlig høyere risiko.

Trafikkmønsteret de siste årene viser at mye av hyttetrafikken kommer på torsdager og fredager før helger og ferier – tidspunkter der barn i området ferdes både til skole og fritidsaktiviteter. Når Nesbyen i høysesong kan ha 15 000–17 000 tilreisende (tall fra SSB) knyttet til bruk av fritidsboliger, forsterkes belastningen betraktelig i perioder.

Barn er etter fast forvaltningspraksis å anse som en særlig sårbar gruppe, og deres sikkerhet og helse skal tillegges stor vekt i plan- og dispensasjonssaker. Når tiltaket innebærer økt trafikk og aktivitet i umiddelbar nærhet til bolig og skolevei, skjerpes kommunens utredningsplikt tilsvarende. Det er derfor svært bekymringsfullt at kommunen ikke har utredet denne risikoen grundigere i sin vurdering.

Dette utgjør en klar mangel etter Opplæringslova § 12-2 – Trygt og godt skolemiljø, og PBL § 1-1 (hensynet til barn/unge) om trygg skolevei og kommunens plikt til å prioritere barns sikkerhet.

2.4 Naturinngrep og fjerning av skog

Brudd på Naturmangfoldloven §§ 8–12 – manglende vurdering av naturinngrep

Fjerning av trærne langs moen ved eiendomsgrensen utløser kommunens vurderingsplikt etter naturmangfoldloven §§ 8–12. Trærne inngår i et sammenhengende skogholt som stabiliserer moen, gir rotforankring, demper vindbelastning og reduserer risiko for erosjon. Kommunen har ikke dokumentert kunnskap om disse forholdene, i strid med § 8. Det foreligger også betydelig usikkerhet knyttet til hvordan fjerning av randvegetasjonen vil påvirke jordstabilitet og avrenning, noe som utløser føre-var-prinsippet i § 9. Etter § 10 skal det gjøres en helhetsvurdering av samlet belastning, men kommunen har ikke vurdert hvordan inngrepet vil påvirke området som helhet. Tiltakshaver har heller ikke dokumentert miljøforsvarlige metoder eller risikoreduserende tiltak slik § 12 krever. Det foreligger derfor et klart brudd på naturmangfoldlovens miljørettslige grunnprinsipper, og dispensasjon kan ikke gis uten at disse bestemmelsene er utredet og oppfylt.

3. Øvrige forhold

3.1 Plassering av vaskehall

Kommunens vedtatte senterstruktur – som ligger til grunn for kommunens areal- og tjenesteplanlegging – fastsetter at publikumsintensive tilbud, servicefunksjoner og virksomheter med betydelig trafikk skal lokaliseres i eller nær definerte sentrumsområder. Dette er et grunnleggende prinsipp for å sikre helhetlig, bærekraftig utvikling og for å redusere unødvendig trafikkbelastning i boligområder. En vaskehall er nettopp en slik publikums- og trafikkintensiv virksomhet. Til tross for dette foreslår kommunen å tillate tiltaket over én kilometer utenfor sentrum, i et etablert boligområde, langt fra de funksjonene senterstrukturen er ment å samle. Dette er ikke i tråd med kommunens egne prinsipper for lokalisering av tjenestetilbud og bidrar til økt biltrafikk der beboere – inkludert skolebarn – ferdes daglig. Kommunens vurdering fremstår derfor ikke bare som dårlig begrunnet, men også som direkte inkonsekvent med de overordnede føringene de selv har lagt for arealdisponering og sentrumsutvikling.

3.2 Svekket attraktivitet i et område som allerede er under press

Kommunen har de siste årene fått redusert antallet tilgjengelige boliger etter flom. Å gjøre de gjenværende boligene mindre attraktive strider mot formålet i PBL § 1-1 om å sikre gode og trygge boforhold.

4. Oppsummering

Samlet vurdering

Når man sammenholder:

- støy og helsebelastning
- trafiksikkerhet
- manglende vurdering av naturmangfold
- manglende vurdering av klagemerknader
- feilaktige og svakt begrunnede dispensasjonsfordeler
- svekket bokvalitet i et område under press

...er det etter klagers vurdering at kommunen ikke har oppfylt utredningsplikten etter forvaltningsloven § 17, og heller ikke dokumentert at vilkårene i PBL § 19-2 er oppfylt.

Skal kommunen kunne stå støtt i uttalelsen «*Nesbyen kommune vurderer at fordeler ved dispensasjon er klart større enn ulemper*», må alle ulemper identifiseres, dokumenteres og konsekvensutredes vesentlig grundigere. Gitt tiltakets nærhet til boliger og plassering langs skolevei, skjerpes kravene til både fordelsvurderingen og den konkrete avveilingen mot ulemper. De påberopte fordelene er verken dokumentert, forsøkt innhentet eller stilt som bindende vilkår, mens ulempene ikke er faglig vurdert eller fullgodt kartlagt.

Selv om kommunen har satt vilkår for åpningstider, bygningstekniske forhold og trafikkavvikling, løser ikke dette de grunnleggende problemene. Slike vilkår styrer kun driften, men sikrer ikke trafiksikkerheten, særlig ikke for barn som bruker skoleveien. De kan heller ikke erstatte nødvendige faglige vurderinger av støy, trafikk og risiko, eller den avveilingen plan- og bygningsloven § 19-2 krever. Slike vurderinger må gjøres i forkant og kan ikke erstattes av vilkår alene.

På bakgrunn av dette er vedtaket etter klagers vurdering fattet på et beslutningsgrunnlag som ikke oppfyller kravene til utredningsplikt og faglig forsvarlighet. Fordelene er ikke dokumentert gjennom faglige vurderinger eller etterprøvbare opplysninger, samtidig som ulempene er tydelig belyst uten å være faglig vurdert eller ivaretatt i saksbehandlingen. Saken er dermed ikke behandlet i samsvar med forvaltningsloven og plan- og bygningslovens krav til forsvarlig og etterrettelig saksbehandling, og vedtaket fremstår som ugyldig.

På denne bakgrunn bes det om at dispensasjonsvedtaket oppheves (for vaskehall isolert), og at saken enten avslås eller sendes tilbake for ny behandling etter at nødvendige støy-, trafikk- og naturfaglige utredninger er gjennomført.

Med vennlig hilsen

Hans Erlend Haga

(klager)

Oppsummering av kritikkverdige forhold

- Tiltakshavers uttalelse om at krav om støyutredning sitat: *(Et krav om en slik analyse kan føre til at tiltakshaver velger å skrinlegge prosjektet på grunn av for høye prosjekteringskostnader, og dermed avstår fra å investere i næringslivet i Nesbyen.)*, sett i lys av at en slik analyse under enhver omstendighet tvinger seg frem i utslippstillatelse for lovlig drift av en vaskehall nær boliger, fremstår som et forsøk på å påvirke saksprosessen gjennom utenforliggende hensyn. Det presiseres at dette **ikke** skal vektlegges i klagen, men tas med for å belyse det uryddige prosessforløpet og hvordan slike utsagn svekker troverdigheten i tiltakshavers øvrige opplysninger.
- Det er kritikkverdig at vedtaket ble enstemmig fattet uten at kommunen etterspurte nødvendig dokumentasjon eller gjennomførte den faglige utredningen som kreves etter loven.

Vedlegg, kildehenvisning

Lover

- Plan- og bygningsloven (pbl.)
 - § 1-1 – Lovens formål
 - § 11-1 – Kommuneplan
 - § 11-7 – Arealformål i kommuneplanens arealdel
 - § 19-2 – Dispensasjon
 - § 21-3 – Nabovarsel
- Forvaltningsloven
 - § 17 – Utrednings- og informasjonsplikt
 - § 28 – Klagerett
- Folkehelseloven
 - § 4 – Kommunens ansvar for folkehelse
 - § 8 – Miljørettet helsevern
- Opplæringslova
 - § 12-2 – Retten til eit trygt og godt skolemiljø
- Naturmangfoldloven
 - §§ 8–12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var, samlet belastning, miljøforsvarlige metoder)

Forskrifter, retningslinjer og standarder

- T-1442/2021 – Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging
- Forurensningsforskriften kapittel 5 – Støy (kartlegging, handlingsplaner, tiltaksgrenser innendørs)
- TEK17 § 13-3 – Ventilasjon
- Maskinforskriften – CE-merking
- NS 8175 – Lydforhold i bygninger